

Plan pentru îmbunătățirea educației și îngrijirii timpurii a copiilor (ECEC)





Profesioniștii și părinții acționează împreună spre o abordare holistică sau integrală pentru educația timpurie

Plan pentru îmbunătățirea educației și îngrijirii timpurii a copiilor (ECEC)

Echipa Pathways



Co-funded by
the European Union



LȘMPS
Laborul de cercetare și
modelul profesional de
ajutorare



Plan pentru îmbunătățirea educației și îngrijirii timpurii a copiilor (ECEC)

Inga Puiša

IDENTIFICATORUL PROIECTULUI : 2022-1-IT02-KA220-SCH-000087139

ECHIPA PATHWAYS - PARTENERI IMPLICATI

Universitatea din Coimbra , Portugalia (conducerea activității 4.3): Catarina Leitão, Maria João Seabra-Santos, Maria Filomena Gaspar

Forma.Azione SRL , Italia: Adina Curta, Sylvia Liuti

Grădinița cu Program Prelungit "Scufița Roșie" , Romania: Maria Seician, Georgiana Bîzu, Claudia Pleșa, Maria Coman, Maria Floare Coman

Lietuvos Svietimo ir Mokslo Profesine Sajunga , Lituania: Inga Puiša, Renata Anužienė

Pomoc Deci Udruzenje Gradjana , Serbia: Ljiljana Vasić, Vesna Canković, Milana Vojvodić, Katerina Tankosikj

SEM Societa Cooperativa Sociale , Italia: Rosita Farnesi, Alessandra Emanuelli, Sara Marchetti, Sara Biscotti

© 2024. Această lucrare este licențiată în mod deschis prin [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

DISCLAIMER

Finanțat de Uniunea Europeană. Părerile și opiniile exprimate sunt totuși doar ale autorilor și nu reflectă neapărat cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.



Co-funded by
the European Union



FORMA.Azione srl



LŠMPS
Lietuvos Svietimo ir
Mokslo Profesine Sajunga



Cuprins

Plan pentru îmbunătățirea educației și îngrijirii timpurii a copiilor (ECEC)	4
Introducere și context	4
Perspective cheie și dovezi justificative	5
Recomandări ale grupului părților interesate	5
A. Factorii politici și organismele de reglementare	5
B. Conducere și management ECEC	6
C. Instituții de formare și asociații profesionale	7
D. Organizații pentru părinți și servicii de sprijin pentru familie	8
E. Organizațiile comunitare și societatea civilă	8
Lecții învățate	9
Recomandări specifice țării	9
Lituania	9
Italia	10
Romania	12
Serbia	13
Alinierea la principiile cadrului de calitate al UE:	14
Concluzie:	14
Referințe	14

Plan pentru îmbunătățirea educației și îngrijirii timpurii a copiilor (ECEC)

Introducere și Context

Acest document face parte din proiectul PATHWAYS, o inițiativă menită să promoveze o abordare holistică și incluzivă a educației și îngrijirii timpurii a copiilor (ECEC). Finanțat de Uniunea Europeană sub identificatorul de proiect 2022-1-IT02-KA220-SCH-000087139, PATHWAYS promovează cooperarea dintre educatori și familii, alături de îmbunătățirea mediilor de învățare incluzive, digitale și ecologice în serviciile ECEC. Această activitate se aliniază cu cadrele politice europene, cum ar fi European Quality Framework for ECEC (2014) și orientările privind competențele precum LifeComp, DigCompEdu și GreenComp, care pun accent pe durabilitate, alfabetizare digitală și practici incluzive.

Echipa PATHWAYS, formată din parteneri din Italia, Lituania, România, Serbia și Portugalia, a elaborat un Compendiu de activități de învățare pentru a implica părinții în educația copiilor și pentru a aborda provocările cheie în serviciile ECEC. Activitățile urmăresc:

1. Promovarea cooperării cu familiile pentru continuitatea învățării copiilor.
2. Promovarea de practici incluzive pentru a sprijini diversitatea și echitatea.
3. Integrarea instrumentelor digitale pentru a îmbunătăți procesele educaționale și de comunicare.
4. Crearea unor medii verzi care conectează copiii cu principiile naturii și sustenabilității.

Acest document conturează un plan structurat care sintetizează rezultatele bazate pe dovezi, inclusiv din evaluarea activităților din compendiul implementat, și recomandări țintite pentru a ghida factorii de decizie politică, educatorii, părinții și comunitățile. Acesta include perspective din implementarea proiectului Pathways și oferă o hartă detaliată pentru îmbunătățirea calității ECEC prin colaborare, dezvoltarea capacităților profesionale și strategii axate pe echitate.

Perspective cheie și dovezi justificative

1. Calitatea serviciilor ECEC îmbunătățește rezultatele copiilor

Cercetările subliniază impactul pozitiv al serviciilor ECEC de calitate asupra dezvoltării cognitive, emoționale și a limbajului. Copiii beneficiază cel mai mult de pe urma unor medii de învățare îmbogățite, relații stabile cu educatorii și colaborare puternică între familie și program (Melhuish et al., 2015).

2. Competențele educatorului sunt fundamentale

Educatorii calificați, instruiți și sprijiniți conduc la calitatea serviciilor ECEC. Dezvoltarea profesională și practica reflexivă îmbunătățesc semnificativ eficacitatea predării și rezultatele copiilor (OECD, 2019). În plus, abordarea bunăstării educatorilor îmbunătățește păstrarea forței de muncă și furnizarea de servicii (Cumming & Wong, 2019).

3. Guvernarea colaborativă îmbunătățește implementarea

O guvernare eficientă implică consultarea educatorilor, părinților, copiilor și cercetătorilor. Politici transparente cu luare a deciziilor incluzive asigură standarde de calitate durabile (Urban et al., 2012).

4. Implicarea părinților îmbunătățește învățarea

Participarea activă a părinților – prin comunicare, ateliere și implicare în activități de învățare – întărește sprijinul constant pentru creșterea copiilor (Epstein, 2011).

5. Echitatea și incluziunea rămân critice

Practicile incluzive sunt esențiale pentru copiii din medii dezavantajate, grupuri minoritare și cei cu nevoi speciale. Alocarea echitabilă a resurselor asigură accesul tuturor (UNESCO, 2020).

Recomandări ale grupului părților interesate

A. Factorii politici și organismele de reglementare

Obiective cheie: stabilirea unor politici solide, receptive și orientate spre viitor; asigurarea unei finanțări durabile și a unor mecanisme de responsabilitate.

1. Consolidarea cadrelor de politică pentru calitate:

- Dezvoltarea unor standarde cuprinzătoare de calitate și a unor sisteme de monitorizare aliniate la indicatori bazati pe cercetare.
 - Introducerea unor cerințe minime de calificare și formare continuă pentru profesioniștii ECEC.
- 2. Asigurarea unei finanțări durabile:**
- Creșterea investițiilor publice în ECEC pentru îmbunătățirea compensării educatorilor, reducerea raportului personal-copil și menținerea unor materiale educaționale adecvate.
 - Creșterea investițiilor publice în ECEC pentru a asigura accesul la educație timpurie de calitate pentru toate familiile, inclusiv pentru cele cu resurse economice mai reduse.
- 3. Facilitarea practicilor incluzive:**
- Adoptarea unor politici care să stimuleze înscrierea copiilor cu diverse background-uri și nevoi speciale, însoțite de finanțare adecvată pentru suportul specializat și formare.
 - Stabilirea unor cadre naționale care să ghideze programe incluzive, materialele în mai multe limbi și screeningul universal pentru intervenția timpurie.
- 4. Promovarea guvernancei colaborative:**
- Înființarea unor consilii consultative și grupuri de lucru care să includă profesioniști ECEC, părinți și reprezentanți ai comunității în dezvoltarea și revizuirea politicilor.
 - Promovarea luării de decizii bazate pe date prin realizarea unor evaluări regulate ale calității și utilizarea rezultatelor pentru a perfecționa recomandările și alocarea resurselor.

B. Conducere și management ECEC

Obiective cheie: Conducerea unei culturi a îmbunătățirii continue, investirea în creșterea profesională a personalului, asigurarea unor condiții pozitive de muncă.

- 1. Dezvoltare și sprijin profesional:**
- Oferirea de instruire periodice, bazate pe cercetare, și trasee de avansare în carieră.
 - Implementarea grupurilor de practică reflexivă și a sistemelor de mentorat pentru a încuraja învățarea între colegi și îmbunătățirea abilităților.
- 2. Stabilitatea și bunăstarea personalului:**
- Asigurarea unor salarii competitive, recunoaștere profesională și structuri de management sprijinitoare pentru a reduce fluctuația de personal.

- Integrarea unor politici pentru bunăstarea personalului, cum ar fi programe echilibrate de lucru, resurse pentru sănătatea mentală și oportunități pentru autonomie profesională.
- 3. Asigurarea calității și implementarea curriculumului:**
- Utilizarea liderilor pedagogici sau a coordonatorilor pentru a ghida fidelitatea curriculumului, a sprijini planificarea și a încuraja inovația.
 - Implicarea educatorilor în procesele decizionale privind adaptarea curriculumului, selecția materialelor și strategiile de implicare a familiilor.
- 4. Practici incluzive și receptive:**
- Stabilirea unor protocoale clare pentru identificarea și sprijinirea copiilor cu nevoi de învățare diverse, inclusiv comunicare regulată cu serviciile de asistență specializate.
 - Adaptarea mediilor fizice și a materialelor de învățare pentru a reflecta diferențele culturale, lingvistice și individuale ale copiilor.

C. Instituții de formare și asociații profesionale

Obiective cheie: Creșterea statutului profesional al serviciilor ECEC, îmbunătățirea competențelor educatorilor și sprijinirea schimbului de cunoștințe.

- 1. Instruire de înaltă calitate înainte și continuă:**
- Alinierea formării inițiale a educatorilor la cercetările actuale, concentrându-se pe dezvoltarea copilului, implementarea curriculumului, evaluare, educație incluzivă și strategii de parteneriat cu familiile.
 - Oferirea de dezvoltare profesională continuă în timpul serviciului, care să abordeze lacunele identificate, cercetările emergente și schimbările de politică.
- 2. Certificare și cariera Pathways:**
- Dezvoltarea unor sisteme clare de acreditare, certificări de specialitate și micro-certificări pentru a încuraja dezvoltarea continuă a abilităților.
 - Recunoașterea competențelor avansate (de exemplu, educație bilingvă, sprijin pentru nevoi speciale) și recompensarea acestora cu oportunități de dezvoltare profesională.
- 3. Cercetare și transfer de cunoștințe:**
- Promovarea parteneriatelor cu instituțiile de cercetare pentru dezvoltarea resurselor bazate pe dovezi.
 - Crearea de resurse accesibile pentru practicieni, kituri de instrumente și webinare care să transforme cercetarea în strategii practice pentru educatori și părinți.

D. Organizații pentru părinți și servicii de sprijin pentru familie

Obiective cheie: Împuternicirea părinților ca îngrijitori primari și părți interesate active, consolidarea continuității serviciilor la domiciliu și susținerea calității.

1. Îmbunătățirea parteneriatelor acasă-program:

- Oferirea de ateliere de lucru, forumuri de discuții și materiale accesibile despre dezvoltarea copilului și activități de învățare pentru a sprijini rolul părinților în educația copiilor lor.
- Facilitarea unei comunicări regulate și semnificative între educatori și părinți (de exemplu, conferințe părinți-profesori, platforme de comunicare digitală).

2. Promovarea și construirea comunității:

- Încurajarea asociațiilor de părinți să participe la consiliile consultative și la consultări privind politicile.
- Sprijinirea părinților în susținerea îmbunătățirii calității, a politicilor incluzive și a condițiilor de muncă mai bune pentru educatori.

3. Accesibilitate și incluziune:

- Oferirea de sprijin emoțional din punct de vedere cultural părinților din medii diverse, asigurând accesibilitatea limbii și recunoscând diferitele structuri familiale.
- Conectarea familiilor cu servicii comunitare și specialiști acolo unde este necesar, în special pentru copiii cu nevoi speciale.

E. Organizații comunitare și societate civilă

Obiective cheie: Promovarea implicării comunității, mobilizarea resurselor și responsabilitatea.

1. Mobilizarea resurselor locale:

- Colaborarea cu afaceri locale, fundații și organizații non-profit pentru a oferi resurse suplimentare (fonduri, materiale, expertiză voluntară) pentru proiectele de îmbunătățire a calității.
- Crearea de centre de resurse localizate care să ofere ateliere pentru părinți, sesiuni de joacă pentru copii și evenimente de formare pentru educatori.

2. Implicarea civică și promovarea:

- Participarea la campanii publice care să evidențieze importanța educației timpurii și valoarea personalului profesional în domeniul (ECEC).
- Organizarea de forumuri publice și dialoguri comunitare regulate pentru ca părțile interesate să discute prioritățile și progresul în domeniul ECEC.

3. Monitorizare și responsabilitate:

- Sprijinirea evaluării independente și raportării indicatorilor de calitate și echitate în domeniul ECEC.
- Facilitarea circuitelor de feedback la nivel comunitar, captând perspectivele părinților, educatorilor și copiilor (folosind abordări prietenoase cu copiii pentru a colecta opiniile acestora) și transmițându-le factorilor de decizie și furnizorilor de servicii.

Lecții învățate

- 1. Abordare treptată, pe mai multe niveluri:**
Schimbările ar trebui introduse treptat, începând cu intervenții cu impact ridicat și cu costuri reduse și treptat la reforme sistemice.
- 2. Contribuție profesională continuă:**
Implicarea educatorilor, formatorilor, părinților și, atunci când este posibil, a copiilor și reprezentanților acestora în toate etapele de proiectare, implementare și evaluare pentru a vă asigura că politicile și practicile sunt în concordanță cu realitățile de la nivelul de bază.
- 3. Finanțare durabilă și alocare de resurse:**
Asigurarea unei finanțări stabile și pe termen lung pentru a menține eforturile de îmbunătățire continuă, programele de formare și politicile de înscriere incluzive.
- 4. Decizii bazate pe date:**
Colectarea și analiza regulată a datelor privind rezultatele copiilor, competențele educatorilor, utilizarea serviciilor și satisfacția părinților. Utilizarea acestor informații pentru a perfecționa strategiile, a îmbunătăți distribuția resurselor și a monitoriza progresul în timp.
- 5. Sensibilitate culturală și contextuală:**
Adaptarea intervențiilor la contextul local, respectând diferențele culturale, lingvistice și demografice. Implicarea liderilor comunitari și a reprezentanților pentru a se asigura că politicile și practicile sunt în concordanță cu valorile și prioritățile locale.

Recomandări specifice țării

Lituania

Motivație: Sectorul ECEC din Lituania beneficiază de o accentuare tot mai mare a educației ecologice, inovației digitale și practicilor incluzive. Consolidarea dezvoltării profesionale și asigurarea că educatorii pot integra eficient aceste elemente va îmbunătăți calitatea și echitatea.

- 1. Promovarea mediilor verzi :**
 - **Aprofundarea implicării față de mediu:**
Pe lângă activități precum „Pași mici către lumea ecologică” și vizite la întreprinderea forestieră de stat Kazlų Rūda, încurajează ieșirile regulate în pădure, grădinile școlare și campaniile de reciclare.

- **Crearea de parteneriate ecologice:**
Colaborarea cu ONG-uri de mediu și comunități locale pentru a integra învățarea bazată pe natură în curriculum. Copiii pot urmări creșterea plantelor, pot învăța despre ecosistemele locale și pot participa la evenimente de curățenie a comunității.

2. Utilizarea instrumentelor digitale :

- **Platforme interactive de comunicare:**
Utilizarea platformelor precum Padlet și Wordwall pentru comunicarea dintre profesori și părinți poate fi îmbunătățită prin organizarea de ateliere virtuale și sesiuni de întrebări și răspunsuri. Aceste platforme pot găzdui, de asemenea, proiecte colaborative în care părinții și copiii încarcă fotografii, lucrări de artizanat sau videoclipuri scurte legate de modulele tematice de învățare.
- **Dezvoltarea capacităților profesionale:**
Formarea educatorilor pentru a naviga cu încredere pe platformele digitale, a selecta aplicații adecvate vârstei și a sprijini dezvoltarea abilităților digitale emergente ale copiilor.

3. Consolidarea incluziunii :

- **Campanii de conștientizare și curriculum incluziv:**
Pornind de la „Sărbătorim Ziua Internațională de Conștientizare a Autismului”, se pot crea sesiuni de conștientizare continue care să abordeze diferite dizabilități, medii culturale și limbi.
- **Planuri de sprijin personalizate:**
Implicarea specialiștilor și a părinților în crearea de planuri de sprijin personalizate pentru copiii cu nevoi speciale. Educatorii pot aplica principiile principiile Universal Design for Learning pentru a face învățarea accesibilă pentru toți.

4. Dezvoltare profesională :

- **Programe de formare focalizate:**
Oferirea de oportunități de formare structurate, aliniată cu Cadrul de calitate ECEC, axate pe practici incluzive, educație ecologică și competențe digitale.
- **Rețele de colegi și centre de învățare:**
Încurajarea educatorilor să formeze rețele care să împărtășească bune practici, să organizeze ateliere și să piloteze proiecte inovative în colaborare cu colegiile de formare a cadrelor didactice.

Italia

Motivație: tradițiile educaționale bogate din Italia (de exemplu, Reggio Emilia) pun deja accentul pe creativitate, colaborare și învățarea centrată pe copil. Îmbunătățirea angajamentului părinților, conștientizarea mediului, practicile incluzive și abordarea inegalităților teritoriale vor amplifica aceste puncte forte.

1. Îmbunătățirea implicării părinților :

- **Instrumente digitale pentru implicarea familiei:**
Extinderea utilizării platformelor Jigsaw Planet și Canva nu numai pentru activități academice, ci și pentru co-crearea de albume digitale de familie, jocuri de învățare a limbilor străine sau puzzle-uri tematice pe care părinții și copiii le rezolvă împreună acasă.
- **Dialoguri părinți-profesori:**
Implementarea de mese rotunde digitale regulate pentru a discuta obiectivele curriculumului, progresul copilului și modalitățile de a consolida învățarea acasă. Oferirea de instruire părinților pentru a utiliza aceste instrumente într-un mod eficient.

2. Sprijinirea inițiativelor ecologice :

- **Ateliere în aer liber și explorare a naturii:**
Consolidarea activității „Mind Up and Feel the Nature” prin înființarea unor „cluburi verzi” continue, unde copiii învață despre flora și fauna locală, compostare și grădinărit.
- **Colaborarea parentală și comunitară:**
Implicarea părinților în proiecte ecologice prin invitarea lor de a împărtăși propriile practici de mediu, consolidând astfel responsabilitatea colectivă pentru sustenabilitate.

3. Îmbunătățirea incluziunii :

- **Programe de tranziție și ateliere muzicale:**
Pe măsură ce copiii se mută la grădiniță, introduceți activități structurate de tranziție care includ vizite în familie, povestiri bilingve și sesiuni de muzică care implică diverse sunete și instrumente.
- **Instruire anti-prejudecăți pentru personal:**
Oferirea de formare profesională axată pe recunoașterea și atenuarea prejudecăților culturale, lingvistice și bazate pe abilități.

4. Abordarea inegalităților teritoriale :

- **Alocarea țintită a resurselor:**
Utilizarea fondurilor din Facilități pentru Recuperare și Reziliență Națională pentru a îmbunătăți infrastructura ECEC, în special în regiunile defavorizate.
- **Unități mobile de învățare:**
Introducerea unor unități mobile ECEC sau a unor ateliere de lucru care să aducă activități educaționale de calitate, materiale și tehnologii în zonele izolate, reducând astfel diferențele dintre mediul urban și rural.

România

Motivație: Peisajul ECEC din România trebuie să abordeze provocările legate de accesibilitate în zonele rurale, să consolideze medii incluzive și să îmbunătățească cooperarea părinților. Utilizarea strategică a instrumentelor digitale și a unor sisteme de monitorizare mai eficiente va susține îmbunătățirea continuă.

1. Dezvoltarea mediilor incluzive :

- **Activități intergeneraționale și comunitare:**
Consolidarea inițiativei „*Să protejăm natura!*” prin implicarea elevilor mai mari, a ONG-urilor și a membrilor comunității locale. Proiectele de grădărit intergeneraționale, taberele de natură și cluburile ecologice promovează un sentiment de apartenență și incluziune.
- **Incluziune culturală și lingvistică:**
Furnizarea de materiale și activități în limbi minoritare și celebrarea tradițiilor culturale ale romilor și ale altor comunități etnice, asigurându-se că toți copiii se simt reprezentați.

2. Îmbunătățirea cooperării profesor-părinte :

- **Strategii de comunicare multimodală:**
Utilizarea Padlet nu doar ca un centru de informare, ci și pentru a găzdui sesiuni de povestiri, împărtășirea de fotografii și panouri interactive pentru întrebări, permițând părinților să contribuie cu idei și feedback.
- **Ateliere de parenting:**
Oferirea de sesiuni despre dezvoltarea copilului, nutriție, sănătate și siguranță pentru a sprijini părinții și a-i ajuta să susțină mai eficient creșterea copiilor lor.

3. Creșterea accesului la ECEC :

- **Centre mobile și comunitare:**
Crearea unor centre mobile ECEC care să călătorească în zonele rurale, oferind experiențe de învățare timpurie, controale de sănătate de bază și servicii de referință.
- **Parteneriate locale:**
Colaborarea cu autoritățile locale, instituțiile religioase și ONG-uri pentru a identifica familiile cu nevoi nesatisfăcute în domeniul ECEC și a adapta eforturile de comunicare în consecință.

4. Îmbunătățirea sistemelor de monitorizare :

- **Asigurarea calității bazată pe date:**
Implementarea autoevaluărilor interne regulate și a inspecțiilor externe pe baza Cadrelor de Calitate ECEC. Folosirea instrumentelor digitale pentru a urmări progresul copiilor, calificările personalului și satisfacția părinților.

- **Raportare publică și transparență:**
Publicarea de rapoarte accesibile pentru părinți și comunități, consolidând încrederea și încurajând implicarea părților interesate în procesele de îmbunătățire a calității.

Serbia

Motivație: Sistemul ECEC din Serbia progresa către o mai mare incluziune, conștientizarea mediului și pregătirea digitală. Consolidarea leadershipului, guvernantei și dezvoltării profesionale va asigura că aceste îmbunătățiri sunt implementate și susținute în mod constant.

1. Promovarea activităților incluzive :

- **Programe cu invitați speciali:**
Extinderea inițiativelor precum „Invitatul Special” prin invitarea de specialiști (logopezi, psihologi) și modele de urmat din comunitatea locală cu backgrounduri diverse. Implicarea familiilor în co-crearea de activități care să răspundă nevoilor specifice de învățare ale copiilor.
- **Curricula incluzivă și abordări bazate pe joacă:**
Includerea de materiale și jocuri care să reprezinte copiii cu dizabilități, minoritățile lingvistice și refugiații, asigurându-se că toți copiii se văd reflectați în mediul lor de învățare.

2. Conștientizarea mediului verde :

- **Proiecte ecologice conduse de copii:**
Încurajarea copiilor să propună și să conducă mici inițiative ecologice – cum ar fi colțuri de reciclare în clasă, mini-grădini sau programe de „adoptă o plantă”. Implicarea familiilor în aceste activități consolidează valorile ecologice acasă.
- **Parteneriate ecologice locale:**
Colaborarea cu organizații locale de mediu pentru a oferi excursii, ateliere și lecții interactive despre ecosisteme locale, gestionarea deșeurilor și conștientizarea schimbărilor climatice.

3. Utilizarea instrumentelor digitale :

- **Instruire de alfabetizare digitală pentru toți:**
Oferirea de instruire țintită pentru profesori, copii și părinți privind utilizarea responsabilă a platformelor precum Padlet, Canva și altele similare. Stabilirea unor reguli referitoare la timpul petrecut pe ecran și sublinierea cetățeniei digitale și siguranței online.
- **Modele de învățare combinată:**
Dezvoltarea unor module de învățare digitală simple, adecvate vârstei, care să completeze experiențele practice. Acest lucru asigură că copiii beneficiază de tehnologie fără a pierde învățarea experiențială și bazată pe joc.

4. Guvernare și conducere :

- **Dezvoltare profesională pentru lideri:**
Oferirea de cursuri de formare și programe de mentorat pentru liderii ECEC pe teme de asigurarea calității, managementul personalului și strategii de implicare a familiilor.
- **Cadre clare de guvernare:**
Dezvoltarea unor ghiduri oficializate care să detalieze rolurile de leadership, măsurile de responsabilitate și procesele de luare a deciziilor. O guvernare transparentă creează încredere și se aliniază la standardele UE.

Alinierea la principiile cadrului de calitate al UE:

Toate aceste recomandări pentru Lituania, Italia, România și Serbia se aliniază cu accentul pus de UE pe:

- **Accesibilitate:** Adaptarea politicilor și resurselor pentru a ajunge la toți copiii, inclusiv comunitățile rurale și marginalizate.
- **Profesionalizarea personalului:** Formare continuă pentru a se asigura că educatorii sunt competenți în incluziune, alfabetizare digitală și durabilitate.
- **Curriculum și Pedagogie:** Proiectarea unor experiențe care să promoveze competențele cognitive, sociale, ecologice și tehnologice.
- **Guvernare:** Stabilirea unor roluri clare de conducere, monitorizarea calității, asigurarea transparenței și implicarea tuturor părților interesate (familii, comunități, experți) în luarea deciziilor.

Concluzie:

Prin implementarea acestor recomandări personalizate, fiecare țară își poate consolida peisajul ECEC, asigurându-se că copiii beneficiază de cadre educaționale bogate, incluzive, ecologice și pregătite pentru viitor. Colaborările dintre educatori, părinți, factori de decizie și comunități vor crea un ecosistem coeziv care susține dreptul fiecărui copil la o educație timpurie de înaltă calitate.

Referințe

1. Melhuish, E., & Gardiner, J. (2018). *Early Childhood Education: Evidence and Policy [Educația timpurie a copilăriei: dovezi și politici]*.
2. OECD (2019). *Providing Quality Early Childhood Education and Care [Oferirea de educație și îngrijire timpurie de calitate]*.
3. Urban, M., Robson, S., & Scacchi, V. (2012). *Governance and Quality in Early Education [Guvernare și calitate în educația timpurie]*.
4. Epstein, J. L. (2011). *School, Family, and Community Partnerships [Parteneriate cu școală, familie și comunitate]*.

5. Cumming, T., & Wong, S. (2019). *Early Childhood Workforce Well-being: Insights and Actions* [Bunăstarea forței de muncă în copilărie timpurie: perspective și acțiuni].
6. UNESCO (2020). *Inclusive Early Childhood Care and Education: Global Report* [Îngrijirea și educația timpurie incluzivă: Raport global].